

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van het Sint-Kamillusinstituut te BIERBEEK (Bierbeek/Korbeek-Lo)

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, 1, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010 en 7 juli 2010;

Gelet op het ministerieel besluit van 18 september 2009 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen Sint-Kamillusinstituut te BIERBEEK (Bierbeek/Korbeek-Lo);

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door het agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling provincieVlaams-Brabant op datum van datum 23 februari 2010, zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 04 maart 2010;

Overwegende dat een volledige bescherming vanuit therapeutisch en functioneel oogpunt mogelijk onverzoenbaar is met het goed functioneren van de psychiatrische instelling Sint-Kamillus, terwijl het het bestendigen van de oorspronkelijke functie van het instituut van groot historisch belang is,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de historische waarde:

- als monument:

Het Sint-Kamillusinstituut, en meer bepaald de hoofdas met administratie en watertoren, het centrale verplegingsgebouw, de kapel, de keuken, de feestzaal, de wasserij, het Sint-Jozefspaviljoen, de boerderij alsook de begraafplaats, de aalmoezenierswoning en het lazaret, met uitzondering van de met een X op het kadasterplan aangeduide recentere constructies, gelegen te Bierbeek (Bierbeek), Krijkelberg 1; Bierbeek (Korbeek-Lo) Krijkelberg 1; bekend ten kadaster:

Bierbeek, 1e afdeling, sectie E, perceelnummers 46B, 46C, 53A4, 53C3(DEEL), 53E3, 53F4, 53G4(DEEL), 53H4(DEEL), 53K2, 53K4, 53L3, 53L4, 53M4, 53S3, 53S4, 53T4;

Bierbeek, 2e afdeling, sectie B, perceelnummers 295H, 295K.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het uitzonderlijke karakter van volgende intrinsieke waarde gemotiveerd:

Historische waarde: gebouwd in 1928-1932 als gesloten instelling voor een 800-tal behoeftige mannelijke geesteszieken in opdracht van de in 1807 gestichte congregatie van Broeders van Liefde en dit op sterk aandringen van de toenmalige rector van de Leuvense universiteit Mgr. Ladeuze die hiermee de verdere uitbouw van de medische faculteit voor de toekomst wilde veilig stellen, getuigt Sint-Kamillus - als laatste in een netwerk van negen grote instellingen - van hun lange traditie op het vlak van psychiatrische verpleging die teruggaat tot 1815 met de verzorging van de in het Gentse Duivelsteen opgesloten "krankzinnigen", in 1852 gevolgd door de oprichting van het befaamde Gentse Guislaininstituut dat voor ons land een mijlpaal betekende inzake georganiseerde psychiatrie.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde: geïsoleerd ingeplant op een circa 28 ha groot terrein in een landelijke omgeving, vlot bereikbaar met het openbaar vervoer en geconcipeerd volgens het zgn. paviljoensysteem vormt St-Kamillus met zijn strak symmetrisch-hiërarchisch en functioneel-rationalistisch planconcept, met ondermeer een longitudinale hoofdas met "servicegebouwen" gedomineerd door de 50 meter hoge watertoren en excentrisch ingeplante aalmoezenierswoning, lazaret en boerderij een opmerkelijk tijdsdocument als psychiatrische instelling uit het interbellum. Onderliggend waardensysteem en functioneel eisenpakket van dit welomschreven religieus, sociaal en therapeutisch project werd door "huisarchitect" Alphonse De Vyvere vertaald in een opmerkelijk monumentale scenografie van hiërarchisch-symmetrisch gegroepeerde maximaal twee bouwlagen tellende, volumetrisch strak geordende, rechthoekige bouwblokken in een verzorgde, rijk gedetailleerde neo-Vlaamse renaissancestijl – voor kapel en boerderij werd uitzonderlijk geopteerd voor een resp. neobarokke en neotraditionele vormgeving - die een functioneel ingericht interieur met een beton- en metalen spantstructuur verhuult.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009 en 4 december 2009 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009 en 11 januari 2010).

Brussel, 05-10-2010

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS